

ÖZET

Şirketler topluluğu bünyesinde gerçekleştirilen grup içi işlemler arasında özellikle kredi kullanımları, finansman stratejilerinin temel öğelerinden biri haline gelmiştir. Bu işlemler, her ne kadar şirketlerin kısa ve uzun vadeli finansman ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla gerçekleştirilse de, kontrol gücüne sahip hâkim şirketin diğer topluluk üyeleri üzerindeki etkisi nedeniyle menfaat çatışmalarını ve hukuki riskleri beraberinde getirmektedir. Topluluk menfaati ile azlık pay sahipleri, alacaklılar ve sermaye piyasası gibi diğer menfaat sahiplerinin çıkarları arasında doğabilecek dengesizlik, anonim şirketler hukuku, vergi hukuku ve sermaye piyasası hukuku bakımından özel düzenlemelerle giderilmeye çalışılmaktadır.

Halka kapalı anonim şirketlerde grup içi kredi ilişkileri, çok katmanlı bir incelemeyi gerekli kılmaktadır. Bu kapsamda, özellikle hâkimiyetin kötüye kullanılmasını engellemeye yönelik mekanizmalar, pay sahiplerinin eşit işlem ilkesine uygun şekilde muamele görmesi, şirketin sermayesinin ve malvarlığının korunması ile pay sahiplerinin şirkete borçlanmasının sınırlandırılmasına ilişkin düzenlemeler ön plana çıkmaktadır. Öte yandan, grup içi kredi işlemleri vergi hukuku bakımından da ayrı bir denetim rejimine tabidir. Özellikle örtülü sermaye ve örtülü kazanç dağıtım düzenlemeleri, bu tür ilişkilerin vergi matrahını aşındırıcı etkilerini bertaraf etmeye yöneliktir.

Diğer taraftan, halka açık anonim şirketler bakımından grup içi kredi ilişkileri daha sıkı ve özel kurallara tâbi kılınmıştır. Sermaye piyasası hukukunda yatırımcıların korunması ve sermaye piyasasının güvenilirliğinin temini gayesiyle; örtülü kazanç aktarımı yasağı, ilişkili taraf işlemlerinin özel usule tabi tutulması, teminat sınırlamaları ile önemli nitelikteki işlemler gibi başlıklarda ayrıntılı kurallar ihdas etmiştir.

Bu çalışma, grup içi kredi kullanımlarına ilişkin olarak menfaat sahiplerinin hukuki başvuru imkanlarını ortaya koymayı; aynı zamanda ilişkiye doğrudan veya dolaylı biçimde taraf olacak şirketlerin bu süreçleri pürüzsüz ve şeffaf şekilde yönetmeleri adına göz önünde bulundurmaları gereken yükümlülükleri değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

ABSTRACT

Intragroup transactions carried out within corporate groups, particularly intragroup loan transactions, have become one of the fundamental components of financing strategies. Although such transactions are primarily undertaken to meet the short- and long-term financing needs of companies, they give rise to conflicts of interest and legal risks due to the influence exerted by the controlling company over other members of the group. The imbalance that may arise between the group interest and the interests of other stakeholders -such as minority shareholders, creditors, and capital markets- is sought to be addressed through special regulations under corporate law, tax law, and capital markets law.

In non-publicly held joint-stock companies, intragroup loan transactions require a multi-layered legal analysis. In this regard, mechanisms aimed at preventing the abuse of control, ensuring compliance with the principle of equal treatment of shareholders, protecting the company's capital and assets, and restricting shareholders' ability to borrow from the company are of particular importance. In addition, intragroup credit transactions are also subject to a separate oversight regime under tax law. Notably, the regulations concerning thin capitalization and disguised profit distribution by means of transfer pricing aim to eliminate the erosion of the tax base resulting from such transactions.

On the other hand, intragroup credit relationships in publicly held joint-stock companies are governed by more stringent and specific rules. In line with the objectives of investor protection and maintaining the integrity of the capital markets, capital markets law provides detailed rules concerning the prohibition of disguised profit transfers, the application of special procedures to related party transactions, limitations on collateralization, and transactions of significant nature.

This study aims to identify the legal remedies available to stakeholders in relation to intragroup loan transactions and to assess the legal obligations that must be taken into consideration by companies that are directly or indirectly party to such transactions in order to ensure that these processes are conducted in a smooth and transparent manner.